855/10

Den 16. maj 2011 blev i sag nr. 77.114:

xxxxxxxxx xxxxx
xxxxxxxxxxxx xxxx xxxxxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

StK:Pension
Tuborg Havnevej 14
2900 Hellerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikrede, der har arbejdsmarkedspension i StK:Pension, klager ved sin faglige repræsentant over, at selskabet har afvist at yde dækning ved erhvervsevnetab.

Selskabet henviser til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Klagerens pensionsordning er en overenskomstbestemt arbejdsmarkedspension, som han blev optaget i pr. 1/4 2000. Pensionsordningen giver ret til præmiefritagelse, invalidepension og børnepension, hvis erhvervsevnen som følge af sygdom eller ulykke varigt nedsættes med mindst 2/3. Nedsættes erhvervsevnen med 2/3 før det fyldte 60. år, er der endvidere ret til invalidesum.

Klageren, der er født i 1950, er udgået af skolen efter 8. klasse.

Den 3/11 2007 blev klageren delvist sygemeldt fra sit fuldtidsarbejde som stationsbetjent, hvor han på daværende tidspunkt havde været ansat i over 10 år med skiftende arbejdsopgaver. Arbejdsopgaverne havde bl.a. bestået i at feje perroner, tømme skraldespande og andet vedligeholdelsesarbejde på stationsområdet. På sygemeldingstids-

punktet arbejdede han 20 timer om ugen med opfyldning af rengøringsartikler, papir og sæbe til toiletter samt anden omdeling af materiale.

Det fremgår af sagen, at klageren har type 2 diabetes med senkomplikationer i form af smerter og føleforstyrrelser i benene.

I en generel helbredsattest af 2/4 2008 hedder det bl.a.:

"Socialt:
Opvokset … Far murerarb.mand, mor dameskrædder. En 5 år ældre søster, samt to søskende hhv. 7 og 9 år yngre end pt. 9 års skolegang, derefter arb.dreng nogle år. Siden specialarb. seneste ved … Bor alene, en søn på 15 år er i familiepleje. Ser sønnen, når denne besøger sin farmor her i …

3. Diagnoser
Latin og dansk
Diabetes mellitus, typus II, complicatio indicata - sukkersyge, type 2 med senkomplikationer.
Hypertensio art. tractata - forhøjet blodtryk, behandlet.
Laesio intestinum tenui mesenteriale seqv. - følger efter læsion af tyndtarm.
Dyspnoea functionalis - funktionsdyspnø.
Oedema extr. inferiores - hævelser af underben

4. Behandlingsmuligheder
Behandlingen følges + optimeres på … Diabetescenter ved 4 årlige kontrolbesøg.
Der synes ikke at være yderligere behov for behandling.

5. Beskrivelse af funktionsevnen
Pt. er alment svækket pga. senkomplikationerne til hans diabetes. Det er især smerter og føleforstyrrelserne i benene (pga. nervebetændelse), samt en tiltagende ødemtendens, som gør det vanskeligt for pt. at gå/stå og bære tunge byrder. Man kan derfor ikke forvente, at han kan udføre sit arbejde som stationsbetjent ud over nogle få timer dagligt.
Hertil kommer begrænsninger sfa. det forhøjede blodtryk, funktionsdyspnoeen og de diabetiske nyreskader.

6. Prognose
Her medtages såvel de helbredsmæssige udsigter som den forventede udvikling i patientens funktionsduelighed
Kronisk lidelse - status quo med tendens til forværring."

Af den kommunale journal fremgår bl.a.:

"07-04-2008
…
Pgl. har haft en del fravær over de sidste par år. I 2004 - 71 dage, 2005 - 30 dage, 2006 - 28 dage, 2007 - 44 og frem til 15.03.08 - 28 dage.

Er pt. delvis sygemeldt, arbejder 20 timer om ugen.
…

Har siden maj 2007 været fritaget for skiftende vagter. Arbejder kun i dagtimerne mandag til fredag. Man har lavet et meget særligt job til pgl. hvor han skal opfylde lageret med rengøringsartikler, papir og sæbe til toiletter og lidt omdeling af materiale.
…
17.04.08
…
Sagsbehandlers vurdering:
Pgl. er 57 år gammel. Udfra Pgl's baggrund, og begrænsede skolegang, samt Plg's sygdom med de komplikationer og skånehensyn der skal tages vil der være store barrierer for, at Pgl. kan varetage et hvilket som helst job, på ordinær vilkår.
…
21.04.08
…
Pgl. bor i en et værelses lejlighed i … Har boet der i ca. 10 år. Pgl. bor alene. Pgl. oplyser han betaler et sted mellem 15-1700 kr.
Han kan klare sine udgifter, og har lidt til sig selv ved siden af.
Pgl. har stadig sin mor, som han har en meget sparsom kontakt med. Pgl. har ikke været gift, men har en søn på 15 år, som han kun ser meget sjældent 1-2 gange om året.
I fritiden opholder Pgl. sig mest på en bodega … ca. 3-5 gange om ugen. Pgl. har en veninde han ser engang imellem, og de mødes af og til på … til en snak og en øl. Den sociale omgang Pgl. har er på bodegaen eller arbejdet. Pgl. ser en del TV. Han kan lide at køre en tur på sin knallert mest til … Pgl. har ikke interesse for andet oplyser et manglende overskud pga. sin sukkersyge, og arbejdet fylder det meste.

25.04.08
…
Sagsbehandlers vurdering:
Pgl. klarer sig økonomisk. Pgl. har en sparsom 'vennekreds' hans sociale liv er via arbejdet samt bodegaen, og hans veninde som han ser engang imellem.
Pgl. virker tilfreds med sin tilværelse både på det arbejdsmæssige og økonomiske plan samt hans sociale relationer.
…
Pgl. er glad for den jobfunktion der er lavet specielt til ham, med de skånehensyn han har brug for. Der er afprøvet flere forskellige omplaceringer på arbejdspladsen. Men pga. Pgl's helbred og faglige kendskaber har dette ikke [været] muligt. Det er set på baggrund af, både Pgl's helbred samt omstillingsevne i forhold til den sociale omgang med nye medarbejder. Pgl. er en 'enspænder', har det bedst ved selv at definere sin rolle i sociale fællesskaber.

Arbejdsgiver udtaler: At de er glade for [klager], og vil gøre hvad de kan for han kan blive på arbejdspladsen i en stilling som matcher til ham. [Klager] er født til at være arbejdsmand, med det han nu formår samt hans personlighed. Derfor ser de [klager] i den jobfunktion som er sammensat med de hensyn [klager] har brug for (helbredsmæssigt, personligt og socialt).
…
Arbejdsgiver har afprøvet omplacering af pgl. eks. … pgl. kunne ikke tåle at stå så lang tid ad gangen (14 dage). Derudover udtaler arbejdsgiver, at [klager] ikke passe ind i butikken, han er født til at være arbejdsmand. Pgl. har også prøvet mere administrative opgaver, men dette passede heller ikke til [klagers] personlighed (opgav efter få dage). Fungerer ikke i kontorlandskab sammen med administrativt personale. Kan ikke fungere som … da han ikke har nogen faglig udd. Kan ikke påtage sig et job som … da han ikke kan tåle at gå så meget som jobbet kræver. Sprogligt kan Pgl. kun dansk har derfor ikke mulighed for at sidde i … Har prøvet jobfunktioner hvor han skulle sidde ned meget af dagen, kunne ikke klare dette pga. benene hæver meget.

Arbejdspladsen er glad for Pgl. Siden maj 2007, har Pgl. været fritaget fra skiftende vagter pga. hans helbred. Der er lavet et særligt job til Pgl. hvor han sørger for opfyldning på lageret, kun med lette ting eks. rengøringsartikler, papir og sæbet til toiletterne og lidt omdeling af materialer. Arbejdsgiver har afprøvet omplacering af Pgl. men helbred og faglige kendskaber begrænser det en del, derfor dette særlige job, som både arbejdsgiver og Pgl. er tilfredse med.

På baggrund af ovenstående, er der lavet et særligt job til pgl., da der viser sig en del barrierer for pgl's ressourcer med en fysisk nedsat arbejdskraft, samt hans sociale relationer i forhold til et nært samarbejde med andre mennesker. Under rundbordssamtale på arbejdspladsen observeres der, at pgl. er et specielt menneske. Der serveres kage og pgl. har købt kage, hvoraf han starter med at skære et stort stykke til sig selv, og efter et lille stykke tid byder os andre, som han også vælger at skære ud, dog i mindre stykker.
Arbejdsgiver udtaler under samtalen, at [klager] fungerer bedst i 'baglandet' hvor han kan passe sit arbejde i eget tempo, men han er der også, hvis de har brug for ham til arbejde de ved han magter, [klager] er deres 'maskot', pga. hans særlige personlighed.
…
På baggrund af de mange omplaceringer på arbejdspladsen, samt pgl's alder og helbred, må det anses for umiddelbart formålsløst at fortsætte med at arbejdsprøve pgl. Jobfunktionen pgl. er ansat i på 20 t pr. uge, er i overensstemmelse med pgl's formåen fysisk og socialt.
…
29.04.08
…
Der vurderes, at pgl. har et varigt nedsat funktionsniveau, og nedsat arbejdsevne i ethvert erhverv. Grundet senkomplikationer som følge af diabetes, samt pgl.s begrænsede skolekendskaber, og evnen til at kunne begå sig rent socialt et hvilket som helst sted.

Pgl. har en kronisk sygdom, som er status quo. Pgl. er alment svækket pga. senkomplikationerne. Der er især smerter og føleforstyrrelser i benene (pga. nervebetændelse), samt ødemtendens som gør det vanskeligt for pgl. at stå/gå samt bære tunge ting. Pgl. har begrænsninger pga. forhøjet blodtryk, funktionsdyspnø og har diabetiske nyreskader. På baggrund af dette, kan pgl. ikke magte fysiske belastninger.

Der må ligeledes tages hensyn til, pgl. har barrierer i forhold til at kunne udvikle nye færdigheder/kompetencer indenfor et andet erhverv. Grundet alderen, begrænsede skolekendskaber, samt pgl.s forhold til at indgå i sociale relationer med andre end de vante omgivelser, hvor han fungerer og selv kan definere sin egen rolle i forhold til det at være social.

Det vurderes, at det optimale for pgl. vil være, at kunne fortsætte på nuværende arbejdsplads i et godkendt fleksjob."

Klageren blev herefter ansat i fleksjob pr. 1/5 2008 i sin hidtidige stilling som stationsbetjent med en ugentlig arbejdstid på 20 timer. Af fleksjobbevillingen vedrørende "særlige aftaler for ansættelsen" fremgår bl.a., at der skal være struktur i dagligdagen, faste vagter og ingen tunge løft.

Om klagerens reelle arbejdstid fremgår det, at hans reelle arbejdsindsats svarer til ca. 12 timer om ugen, hvilket skyldes langsomt arbejdstempo og behov for pauser. Løntilskuddet udgør 2/3. I et oplysningsskema om arbejdsvilkår er det angivet, at den samlede løn før skat udgør 20.369,29 kr., hvoraf 13.364,01 kr. er det offentlige løntilskud.

Klagerens faglige repræsentant har i skrivelse af 15/10 2009 til nævnet bl.a. anført:

> "D. 10/9-09 meddeler Sampension, at der nu er udfærdiget en helbredsmæssig vurdering og at afslag fastholdes.
> Det fremgår ikke af afgørelsen, at der indgår overvejelser omkring [klagers] specielle behov for faste rammer og langsomt arbejdstempo. Der henvises her til oplysninger i Ressourceprofil udfyldt af … kommune i forbindelse med etablering af fleksjob samt til brev fra Socialrådgiver … af d. 18/2-09.
>
> [Klager] ønsker i dette supplement pointeret, at hans problemer med hævede ben ikke kun er ved stående og gående arbejde, men også ved siddende arbejde. Han tager daglig smertestillende medicin morgen og aften for at mindske generne mest muligt."

Selskabet har i skrivelse af 12/11 2009 til nævnet redegjort for sin stillingtagen således:

> "Ifølge forsikringsbetingelserne skal erhvervsevnen være varigt nedsat med mindst 2/3 i alle erhverv på grund af sygdom eller ulykke.
>
> Der er ikke påvist sygdom af en sværhedsgrad, der kan begrunde, at forsikrede opfylder betingelsen. Selvom han har gener i siddende stilling, kan tendensen til hævede ben efter SAMPENSIONS vurdering ikke i sig selv medføre et dækningsberettiget erhvervsevnetab. De øvrige lidelser bidrager ikke væsentligt til erhvervsevnetabet. Allerede derfor er vilkårene i forsikredes fleksjob, herunder hans behov for faste rammer og hans arbejdstempo, ikke relevant i forhold til vores afgørelse.
>
> SAMPENSION gør følgende gældende:
>
> - For at opnå dækning skal erhvervsevnen være varigt nedsat med mindst 2/3 i alle erhverv som følge af sygdom eller ulykke, jf. § 6 i pensionsregulativet og punkt **1** i regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse.
>
> - Et erhvervsevnetab, der har sit udspring i andre forhold, er således ikke dækningsberettiget.
>
> - Hos forsikrede er der ikke påvist sygdom af en sværhedsgrad, der i sig selv kan begrunde et dækningsberettiget erhvervsevnetab. Betingelsen om et varigt erhvervsevnetab på mindst 2/3 i alle erhverv af rent helbredsmæssige årsager er altså ikke opfyldt.
>
> Klagen bør derfor ikke tages til følge."

Efter anmodning fra nævnet har overlæge, speciallæge i psykiatri foretaget en undersøgelse af klageren. Af dennes erklæring herom af 18/1 2011 fremgår bl.a.:

"**Konklusion:**
Det drejer sig om en 60-årig mand, som havde problemer i skolen med det faglige, måtte have hjælpeundervisning og gik en klasse om. Han har aldrig fået en uddannelse, men har haft en del ufaglært arbejde. Han har de senere år haft fleksjob i … på grund af diabetes og komplikationer til denne. Han er vellidt, men det har voldt vanskeligheder at anbringe ham i et job, da han har begrænsede sociale og faglige færdigheder samt en særegen personlighed.

Han har aldrig været i psykiatrisk behandling og han føler ikke selv, at han har psykiske problemer. Han klarer sig ved nuværende undersøgelse dårligt i kognitive tests. Det skønnes, at han ikke er i en dementiel udvikling, men at der er tale om primært dårlige intellektuelle ressourcer. Jeg kan ikke sige med nogen sikkerhed, hvor dårlige ressourcerne er, men jeg skønner, at han ligger lavt i normalområdet.

Han lyder til tidligere at kunne have haft alkoholmisbrug, men der er intet i denne undersøgelse, der tyder i retning af et aktuelt misbrug.

Hans erhvervsevne i nuværende erhverv og generelt skønnes at være noget påvirket af hans begrænsede intellektuelle ressourcer."

Af pensionsregulativet fremgår bl.a.:

"**§ 6. UDBETALING VED ERHVERVSEVNETAB**

Udbetaling sker, når medarbejderen er fratrådt sin stilling og erhvervsevnen varigt er nedsat med mindst 2/3.

Medarbejderen opnår ret til præmiefritagelse, når betingelserne for udbetaling af invalidepension er opfyldt. …

Ved erhvervsevnetab kan der udbetales:

A. INVALIDEPENSION
Ved erhvervsevnetab før 67 års- fødselsdagen udbetales et månedligt beløb.
…
B. INVALIDESUM FRA GRUPPELIVSFORSIKRING
Ved erhvervsevnetab før 60 års-fødselsdagen udbetales et éngangsbeløb.
…
C. BØRNEPENSION
Ved erhvervsevnetab før 67 års-fødselsdagen udbetales et månedligt beløb til hvert af medarbejderens børn under 21 år."

Af de almindelige forsikringsbetingelser fremgår bl.a.:

"**Definition af invaliditet**
1. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, således at erhvervsevnen er nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, og det skal være overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen - trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse er og fortsat må anses at være nedsat med 2/3 eller mere.

2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagens oplysninger, herunder de lægelige oplysninger om klagerens helbredstilstand. Nævnet finder, at klageren ikke har godtgjort, at hans erhvervsevne er nedsat med 2/3 eller mere. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde dækning.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand